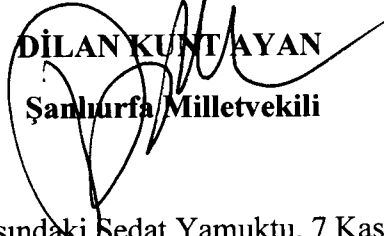

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın Adalet Bakanı YILMAZ TUNÇ tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 16.11.2023

DİLAN KUNTAYAN
Şanlıurfa Milletvekili

Urfa 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde adli bir suçtan bulunan 36 yaşındaki Sedat Yamuktu, 7 Kasım 2023 tarihinde yaşamını yitirmiştir. Sedat Yamuktu'nun ailesi, 4 Temmuz 2023'de evine baskın yapılarak gözaltına alınan oğullarının herhangi bir ciddi sağlık problemi olmadığını, ölümünün şüpheli olduğunu iddia etmektedir. Urfa İnsan Hakları Merkezi ve ÖHD Urfa Şubesi'yle görüşen aile, olayın araştırılması için suç duyurusunda bulunacaklarını belirtmiştir.

Yaşamını yitiren tutuklunun babası, Hicri Yamuktu' nun basına ve avukatlarına yaptığı aktarım şu şekildedir: "Oğlum tutuklandığında hiçbir hastalığı yoktu. 4 Kasım'da bana telefon açtı. 'Baba dişim ağrıyor, beni hastaneye sevk edecekler' dedi. Biz de 6 Kasım Pazartesi günü açık görüşe gittik. Görüşe oğlum gelmedi. Gardiyan oğlumun hastaneye kaldırıldığını söyledi. Hangi hastaneye kaldırıldığını söylemedi. Bütün hastaneleri aradım ve Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde buldum. Ne yaptıysak bizi görüştürmediler. Bana göstermediler. Aynı gün saat 16.30'da oğlum telefon ile beni aradı ve 'Baba dişim enfeksiyon kapmış, onun için hastaneye kaldırdılar' dedi. Bir gün sonra sabah saat 10.00'da oğlumu tekrar devlet hastanesine kaldırıyorlar. Bunu biz tesadüfen hastanede olan ve Sedat'ı tanıyan bir kirvemizin görmesi ile öğreniyoruz. Oğlum, kirvemize diş ağrısı nedeniyle hastaneye getirildiğini aktarıyor. Aynı gün 23.45'te yaşamını yitiriyor. Beni 8 Kasım saat 03.30 dolaylarında arayarak 'gelin oğlunuzun cesedini alın' dediler. Ben şaşırdım. Nasıl öldü? Herhangi bir rahatsızlığı yoktu. Cezaevinde 3-4 ay kalan bir tutuklu bir anda neden ölü? Biz şaşırdık ve hastaneye gittik. Orada bana bir poşet verdiler, oğluma kısa bir süre önce gönderdiğim eşyalar. Orada bulunan herkese 'oğlum neden öldü?' diye sordum kimse bana bir cevap vermedi. Oğlum cezaevinde mi öldü, hastanede mi öldü, hangi hastalıktan öldü bilmiyorum. Cezaevine sağlam girdi. Hiçbir hastalığı da yoktu. Madem durumu ağrıdı ailesine neden haber verilmedi. Oğlumuzun son halini bile göremedik."

Olayın üstünden yaklaşık 10 gün geçmesine rağmen, müteveffanın otopsi raporu aileye ve dosyaya verilmemiş, ölüm nedeni açıklanmamıştır. Cezaevi idaresince tutulan tutanakta bir cümle ile "genel durum bozukluğu ve nefes darlığı" nedeniyle ölümün gerçekleştiği yazmaktadır. Cenazeyi gören aile ve yakınları, Sedat Yamuktu'nun yüzünün simsiyah ve bedeninde kırıklar olduğunu söylemektedir. Aynı zamanda, tutuklunun hayatını kaybettiği gün, cezaevinde kalan başka bir tutuklunun ailesiyle yaptığı telefon görüşmesinde: "T2 A22 koğuşunda bir mahkumum boynu kırılmış, cenazesini kaldırmışlar" dediği aktarılmıştır.

İddiaya göre diş tedavisi için hastaneye kaldırıldığı söylenen genç ve sağlıklı birinin aniden ve nedeni açıklanamaz şekilde ölmesiyle ilgili Urfa 2 Nolu T Tipi Cezaevi'yle yapılan görüşmede "müdürün izinli olduğu gerekçesiyle" bilgi alınamamıştır. Sorumlu olduğu cezaevindeki bir

tutuklunun ölmesine rağmen kurum müdürünün izinli olması ve ailesine, avukatlarına bilgi vermemesi ölümle ilgili şüpheleri arttırmaktadır.

Anayasa, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunu ve başta Mahpuslara Muameleye Dair Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kuralları (Nelson Mandela Kuralları) başta olmak üzere çeşitli uluslararası sözleşmelere göre, cezaevindeki tutuklu ve hükümlülerin sağlık ve yaşam hakları cezaevi idaresinin ve dolayısıyla devletin sorumluluğundadır.

Bu bağlamda;

1. Sedat Yamuktu'nun tutuklandığı tarihte herhangi bir sağlık problemi veya hastalığı var mıdır?
2. Cezaevinde kaldığı süreç içerisinde herhangi bir sağlık problemi veya hastalığı var mıdır? Varsa nelerdir?
3. Cezaevinde kaldığı süreç içerisinde, husumetli olduğu herhangi bir tutuklu veya hükümlü var mıdır? Varsa buna dair cezaevi idaresi neler yapmış, hangi önlemleri almıştır? Bu konuda cezaevi idaresine herhangi bir sözlü ya da yazılı başvurusu olmuş mudur?
4. Cezaevinde kaldığı süreç içerisinde, gardiyan veya cezaevi personelleriyle arasında geçen herhangi bir tartışma, uyuşmazlık olmuş mudur? Bu konuda cezaevi idaresine herhangi bir sözlü ya da yazılı başvurusu olmuş mudur? Cezaevi personel ve idaresi tarafından hakkında tutulmuş herhangi bir tutanak var mıdır?
5. Sedat Yamuktu, 4 Kasım 2023 tarihinde hangi karar ve gerekçe ile hastaneye sevk edilmiş, hastanede kendisine hangi tedavi veya işlemler uygulanmıştır?
6. Tedavi veya müdahale ardından, sağlık durumu nasıldır? Herhangi bir enfeksiyon, yanlış uygulama veya komplikasyon gelişmiş midir? Yanlış tedaviye bağlı gelişen durumlar var ise, sorumluları kimdir?
7. Sedat Yamuktu'nun 7 Kasım 2023 tarihinde tekrardan hastane kaldırılma gerekçesi nedir, kaldırıldığında sağlık durumu nasıldır?
8. Tüm bu hastane süreçlerinde ailesine haber verilmemesinin nedeni nelerdir, sorumluları kimlerdir?
9. Sedat Yamuktu'nun otopsi raporu geçen on güne rağmen neden çıkmamıştır? Otopsi raporunda, ölüm gerekçesi ne olarak tespit edilmiştir? Dışsal bir faktör var mıdır?
10. Urfa T Tipi Cezaevi'nde bir tutuklunun Sedat Yamuktu'nun öldüğü gün ailesini arayarak "T2 A22 koğuşunda bir mahkumum boynu kırılmış, cenazesini kaldırmışlar"

şeklindeki beyan ve iddiaları araştırılmış mıdır? Ölüm nedeninin darp veya işkence olup olmadığına dair cezaevi idaresinin yürüttüğü bir soruşturma var mıdır?

11. Son 5 yılda cezaevinde bulunduğu süreçte hayatını kaybeden şüpheli ölüm vaka sayısı kaçtır? Bu vakalarla ilgili Bakanlığınız kaç soruşturma açmış, soruşturmalar nasıl sonuçlanmıştır?